

KAZACHSTAN

ODKRYJ W SOBIE
KOCZOWNICZĄ
DUSZĘ!

**KONSULAT HONOROWY
REPUBLICI KAZACHSTANU
w KATOWICACH**

Jagiellońska 24/2, 40-032 Katowice

E-mail: konsulat@kaz.katowice.pl

www.facebook.com/konsulathonorowykazachstanu/

www.kaz.katowice.pl

J.E. Alim Kirabayev

Szanowni Państwo!
Drodzy Przyjaciele!

Wydany po raz pierwszy w języku polskim informator turystyczny to unikatowa publikacja, którą pragnę Państwu gorąco polecić.

Mam nadzieję, iż zawarte w niej fotografie i informacje sprawią, że zapragniecie zobaczyć i doświadczyć opisanej różnorodności przyrody i krajobrazów Kazachstanu, poznać architekturę jego miast i bogate tradycje zamieszkujących go ludzi.

Kazachstan, choć nazywany krajem „Wielkiego Stepu”, zachwyca i przyciąga turystów również majestatycznymi górami, rozległymi pustyniami, dziewiczymi lasami i niesamowitymi jeziorami.

Piękno przyrody i kultury ziemi kazachskiej w różnych epokach opisywali polscy podróżnicy i badacze, m.in. franciszkanin Benedykt Polak, etnograf Adolf Januszkiewicz, malarz i działacz społeczny Bronisław Zaleski, pisarz i poeta Gustaw Zieliński, folklorysta Aleksander Zatajewicz i inni.

Prezydent Kasym-Żomart Tokajew w swoim orędziu do narodu „Kazachstan w nowej rzeczywistości: Czas na działania”, ogłoszonym w dniu 1 września 2020 roku, zwrócił uwagę m.in. na to jak ważnym zadaniem jest aktywny rozwój kultury turystyki ekologicznej w kraju. Podejmowane wysiłki i inwestycje czynione w tym obszarze mają na celu jeszcze lepsze wykorzystanie potencjału turystycznego Kazachstanu, który jest znany coraz szerszemu gronu Polaków.

Pragnę serdecznie podziękować Panu Arturowi Niziołowi, Konsulowi Honorowemu Republiki Kazachstanu na obszar województw łódzkiego i śląskiego, Przewodniczącemu Rady Nadzorczej „Uniserv S.A.”, za inicjatywę i publikację informatora „Kazachstan. Odkryj w sobie koczowniczą duszę!” w języku polskim oraz wszystkim osobom zaangażowanym w realizację tego projektu.

Serdecznie zapraszam do podróży po Kazachstanie!

Z wyrazami szacunku,

J.E. Alim Kirabayev

Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Republiki Kazachstanu w Rzeczypospolitej Polskiej

Artur Nizioł

Szanowni Państwo,

Publikacja, którą mamy przyjemność oddać w Państwa ręce, zawarte w niej fotografie i wskazane kierunki, odsłaniają jedynie rąbek tajemnic niezwykłego Kazachstanu, do którego odwiedzenia pragnę Państwa zachęcić.

Mimo licznych podróży, które odbyłem w różne zakątki świata, wyjątkowa różnorodność i bogactwo cudów natury sprawiły, iż to właśnie Kazachstan stał mi się szczególnie bliski. Bezkresne stepy, pustynie, krystaliczne jeziora i rozległe pasma górskie, ale również tętniące życiem miasta i nowoczesne kurorty, czynią to miejsce fascynującym.

Jednak Kazachstan to nie tylko bogactwo krajobrazów, ale także kraj kulturowo i etnicznie różnorodny. Unikatowe w skali świata Zgromadzenie Narodów Kazachstanu liczy obecnie 382 przedstawicieli różnych narodowości, a jego rolą jest chronienie bogactwa narodów, kultur i wyznań pokojowo współistniejących na ziemiach Kazachstanu.

Nie każdy wie, że potencjał gospodarczy Kazachstanu czyni go obecnie najważniejszym partnerem gospodarczym Polski w Azji Centralnej, a historyczne kontakty między polskim i kazachskim narodem sięgają w głąb stuleci. Szacuje się, że na ziemiach Kazachstanu zamieszkuje nawet sto tysięcy naszych rodaków.

Wierzę, iż niniejsza publikacja przekona Państwa do przekroczenia „Bramy Eurazji” i odkrycia uroków tego niezwykłego miejsca.

Życzę pasjonującej lektury.

Z wyrazami szacunku,

Artur Nizioł

Konsul Honorowy Kazachstanu w Katowicach

INFORMACJA OGÓLNA

Kazachstan jest największym krajem Azji Środkowej i dziewiątym co do wielkości na świecie z populacją liczącą blisko 18 milionów ludzi. Graniczy z Rosją, Chinami, Kirgistanem, Uzbekistanem i Turkmenistanem. Łączna długość granic Kazachstanu wynosi 12 187 km. Stolicą Kazachstanu jest Nur - Sułtan. Kazachstan jest domem dla ponad 130 grup etnicznych. Najlicniejszą grupą etniczną są Kazachowie (63%), inne grupy etniczne to: Rosjanie (23%), Uzbegy, Ukraińcy, Niemcy, Koreańscy, Polacy i inni. Językiem państwowym jest kazachski, zaś rosyjski jest językiem komunikacji międzyetnicznej. Głównymi religiami są islam i prawosławie.

Rozległe tereny i różnorodny krajobraz, od piaszczystych pustyń i kanionów, po ośnieżone góry, a także 13 parków narodowych zapewniają niezrównane wrażenia miłośnikom przyrody, podróżnikom i poszukiwaczom przygód, narciarzom i amatorom trekkingu. W Kazachstanie znajduje się słynny na całym świecie kosmodrom Bajkonur, z którego Jurij Gagarin, jako pierwszy człowiek wystartował w podróż kosmiczną.

Nomadyczna przeszłość, ślady dziedzictwa Jedwabnego Szlaku oraz wpływów mongolskich sprawiły, że kazachskie ziemie stały się perłą wycieczek kulturalnych po Azji Środkowej. Dwa duże lotniska: w stolicy Nur - Sułtan i największym mieście kraju Ałmaty są obsługiwane przez Air Astana i inne linie lotnicze z bezpośrednimi lotami z głównych międzynarodowych węzłów komunikacyjnych, w tym z Warszawy.

TURYSTYKA WSKAZÓWKI PRAKTYCZNE

Najlepszy okres do odwiedzenia Kazachstanu trwa od kwietnia do października. Ze względu na wspomnianą wielokulturowość w Kazachstanie nie ma szczególnych norm zwyczajowych, których naruszenie mogłoby prowadzić do sytuacji konfliktowych. Należy jednak pamiętać, że choć luźne stroje europejskie i krótkie spódniczki są akceptowane na ulicach miast, to jednak nie wejdziemy w nich do meczetu. Walutą Kazachstanu jest Tenge (KZT), jednak w hotelach, restauracjach i dużych sklepach bez problemu zapłacimy Kartami Visa i MasterCard. W większych miastach znajdują się też liczne bankomaty i punkty wymiany walut. Placówki handlowe są czynne także w weekendy i święta. W każdym hotelu, hostelu czy większej restauracji bez problemu porozumiemy się w języku angielskim, choć znajomość podstaw języka rosyjskiego bez wątpienia ułatwi codzienną komunikację. Obywatele RP przyjeżdżający w celach turystycznych i biznesowych na okres nie dłuższy niż 30 dni nie muszą posiadać wizy. Polskie linie Lotnicze LOT otworzyły regularne połączenia na trasie Warszawa-Nur-Sułtan, które są realizowane kilka razy w tygodniu.

Tor łyżwiarski Medeo

8 KRAJOBRAZÓW W KAZACHSTANIE, KTÓRE TRZEBA ZOBACZYĆ

1 Burabay

Mnogość odmiennych krajobrazów w Kazachstanie sprawia, iż wybór tej destynacji pozwala zasmakować w jednym miejscu atrakcji, w poszukiwaniu których turyści zwykle muszą odbyć podróże do Azji, Europy, obu Ameryk i Afryki. Odwiedzającym Kazachstan ma do zaoferowania podróże do historycznych miejsc i ruin starożytnych cywilizacji, jazdę w terenie po wydmach stepowych i piaszczystych, jazdę na nartach i snowboardzie po wysokogórskich stokach, zdobywanie lodowców lub po prostu wędrówki górskie.

2 Śpiewająca Wydma

3 Katon-Karagay

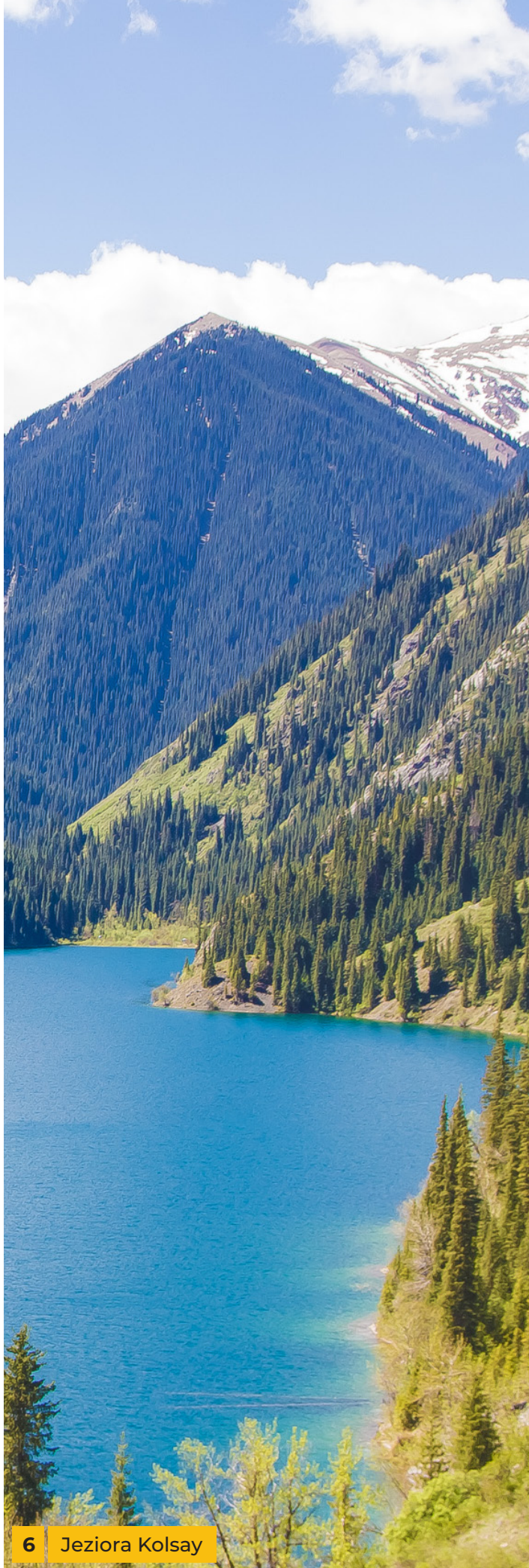

4 Kanion Czaryński

Całe terytorium kraju nasycone jest malowniczymi krajobrazami, które sprawiają, że nawet najbardziej wymagający podróżnicy zachwycą się ich urokiem. W tym dziale przygotowaliśmy 8 unikalnych destynacji Kazachstanu, które wyglądają, jakby wyszły spod pędzla wielkiego artysty.

5 Jeziora Korgaldżyńskie

6 Jeziora Kolsay

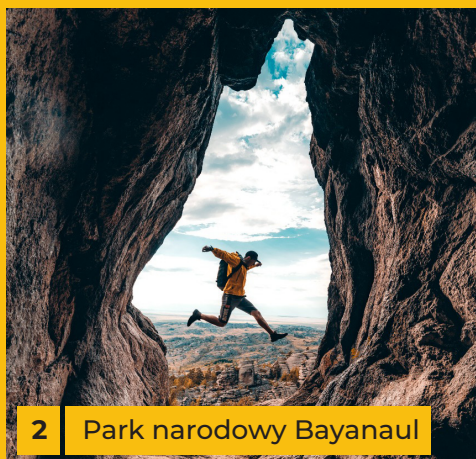
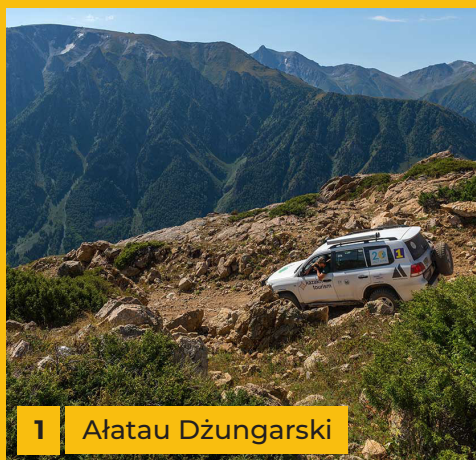
7 Jezioro Kaindy

8 Bozzyra

5 MALOWNICZYCH TRAS SAMOCHODOWYCH W KAZACHSTANIE

Pokonując niekończące się stepy, czy też przemierzając szczyty górskie nad zapierającymi dech w piersiach widokami możemy zyskać poczucie wolności i bycia częścią czegoś bezgranicznego. Kilkogodzinny wypad, czy kilkudniowa wycieczka samochodowa mogą stać się początkiem pasjonującej podróży życia.

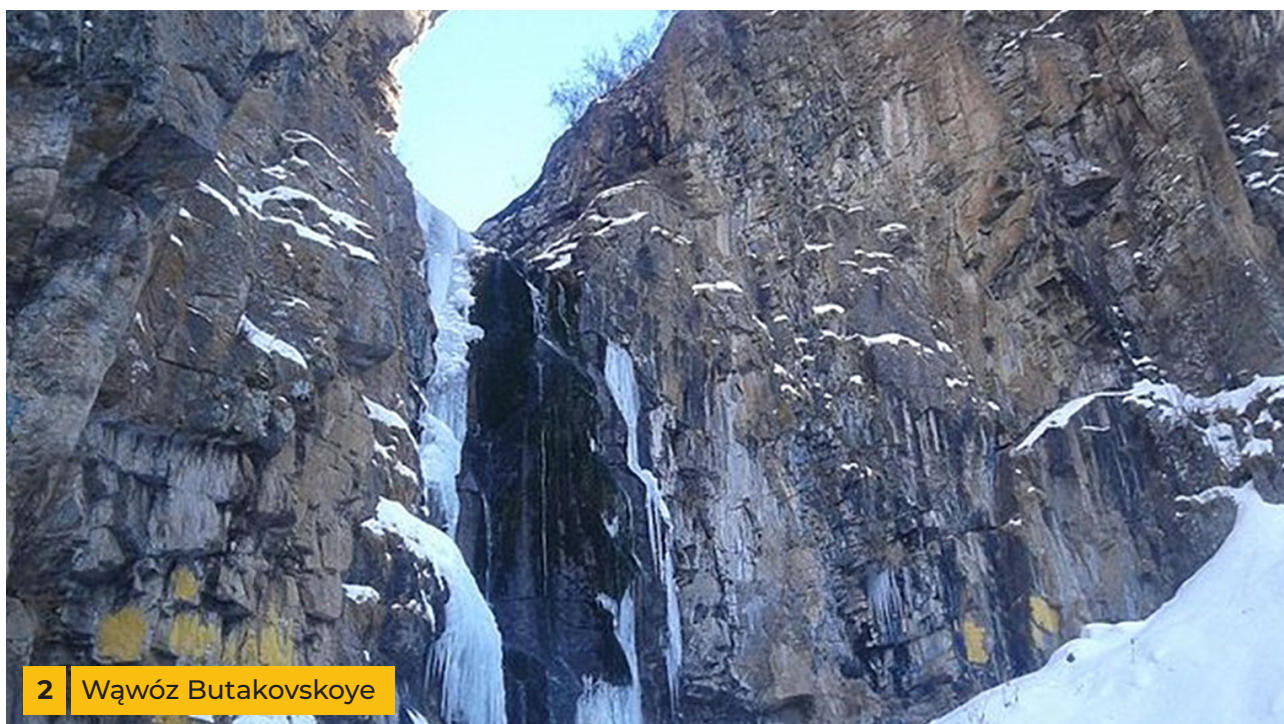

3 NAJLEPSZE TRASY TREKKINGOWE

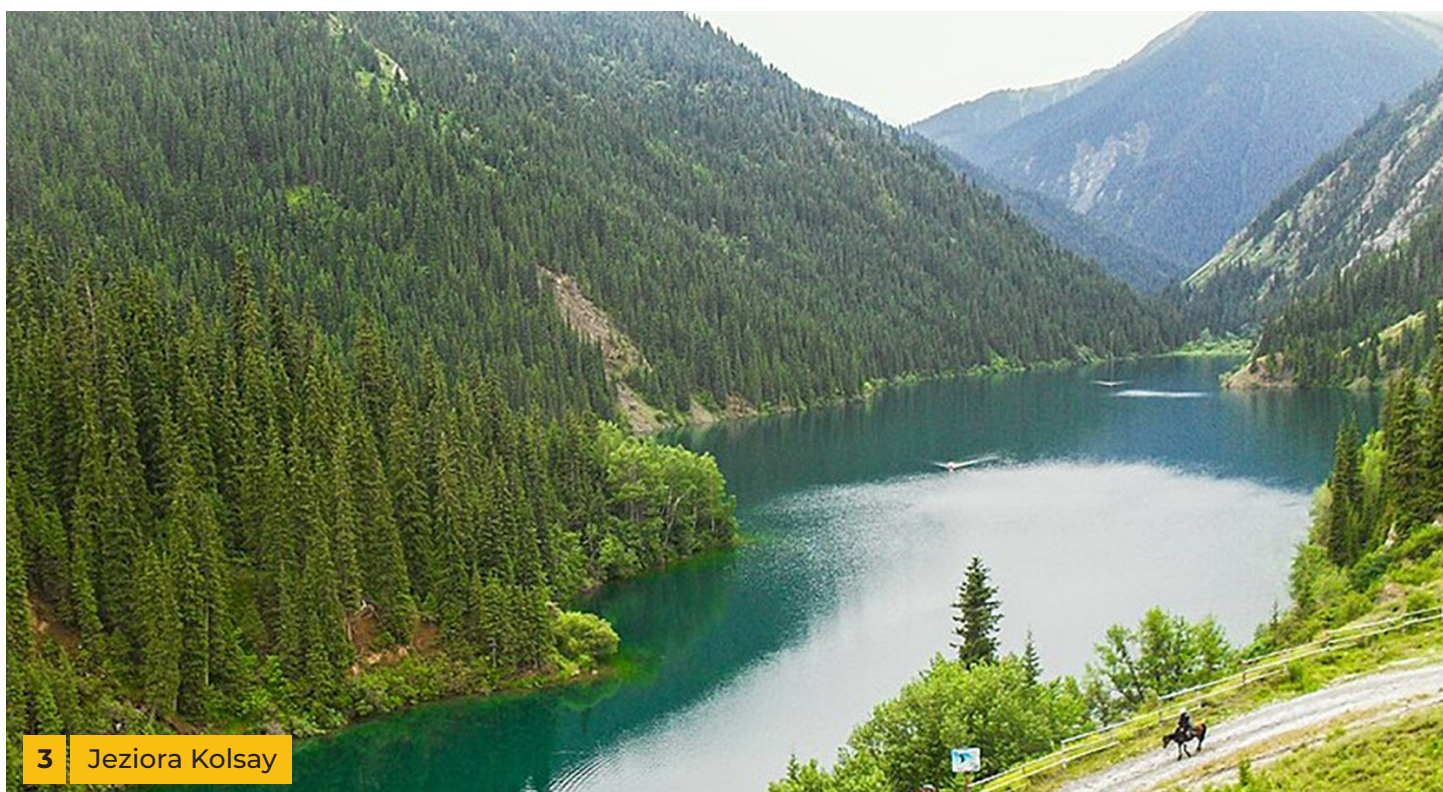

1 Kanion Czaryński

Potrzeba odkrywania nieznanych lądów, podziwiania zapierających dech w piersiach widoków i zdobywania niezapomnianych wrażeń drzemie w duszy każdego podróżnika. Jednak trzeba stąpać po ziemi, aby poczuć moc i bezdyskusyjne piękno przyrody. Doświadczysz go w pełni wybierając jedną z trzech zaproponowanych tras trekkingowych.

2 Wąwóz Butakovskoye

3 Jeziora Kolsay

6 POWODÓW, BY ODWIEDZIĆ BURABAY

1

Tutejsza jesień to echa przeszłości uchwycone w szczytach skalistych gór i nieskończonych stepach Kazachstanu.

2

Każda skała, szczególnie tak majestatyczna jak Okzhetpes (symbol tego miejsca), to zamknięta w kamieniu niesamowita opowieść o cudach, które wydarzyły się tutaj w czasach starożytnych.

3

Istnieje co najmniej pięćdziesiąt pierwotnych jezior, z których każde jest warte odwiedzenia, a do wyjątkowo malowniczych zaliczają się Szczuczie, Duże i Małe Czebacie, Zhukey, Katarkol.

Niepowtarzalna aura tego hipnotyzującego miejsca urzeka odwiedzających i napełnia na długo pragnieniem powrotu.

4

Szelest wiewiórczych łapek w korze drzew i odgłos spłoszonych jeleni przemykających pomiędzy iglastymi gałązkami w głębi lasu tworzą melodię, której zechcesz słuchać godzinami.

5

Nigdzie na świecie nie ma tak magicznego powietrza, które przyciąga kuracjuszy poszukujących szczególnego mikroklimatu dla leczenia przypadłości dróg oddechowych.

6

Wspinaczka na którekolwiek z pobliskich wzniesień (szczególnie na szczyt Kokshe-Sinyukha o wysokości 947 metrów), odsłaniający widok na ogromną przestrzeń rozciągającą się setki kilometrów, dostarczy Ci doznań na całe życie!

Wielkie Ałmatyńskie Jezioro

Położone w dolinie rzeki Wielka Ałmatynka na wysokości 2511 metrów nad poziomem morza górskie jezioro, powstałe w wyniku trzęsienia ziemi, słynie z malowniczego krajobrazu zarówno zimą, jak i latem. W zależności od pory roku jego wody zmieniają kolor z żółto-zielonego latem, na turkusowo-niebieski jesienią.

PERŁA ALTYN EMELU

Piękne tereny pokryte malowniczymi grzbietami wydm z eolicznymi falami można znaleźć w Aral Kara Kum, Kyzyl Kum, Moyynkum, Taukum, Saryesik-Atyrau i w dużym obszarze strefy pustynnej Kazachstanu. Park Narodowy Altyn Emel jest jednym z największych w kraju – jego powierzchnia to prawie pół miliona hektarów. Choć w Kazachstanie istnieje wiele pustyń, jest tylko jedno takie miejsce, gdzie aż po sam horyzont rozciąga się widok na płaski, piaszczysty bezkres. Jest tutaj też wiele wydm, ale Barkhan to jedyna taka góra czystego piasku mierząca 150 metrów wysokości i licząca trzy kilometry długości. Słynie z tego, że przy odpowiednich warunkach pogodowych emituje dźwięk o niskiej częstotliwości, przypominający muzykę organów. To Śpiewająca Wydma! Leżące na terenie parku wzgórza Aktau mają wulkaniczny charakter, a ich skład chemiczny sprawia, że zachwycają kolorami.

POCZUJ SIĘ NOMADEM: ODKRYJ TRASY DO JAZDY KONNEJ

Zadziwiająca natura Kazachstanu, krainy starożytnych koczowników, wyłania się z zupełnie nowej perspektywy, gdy odkryjesz ją tak, jak robili to przodkowie współczesnych Kazachów.

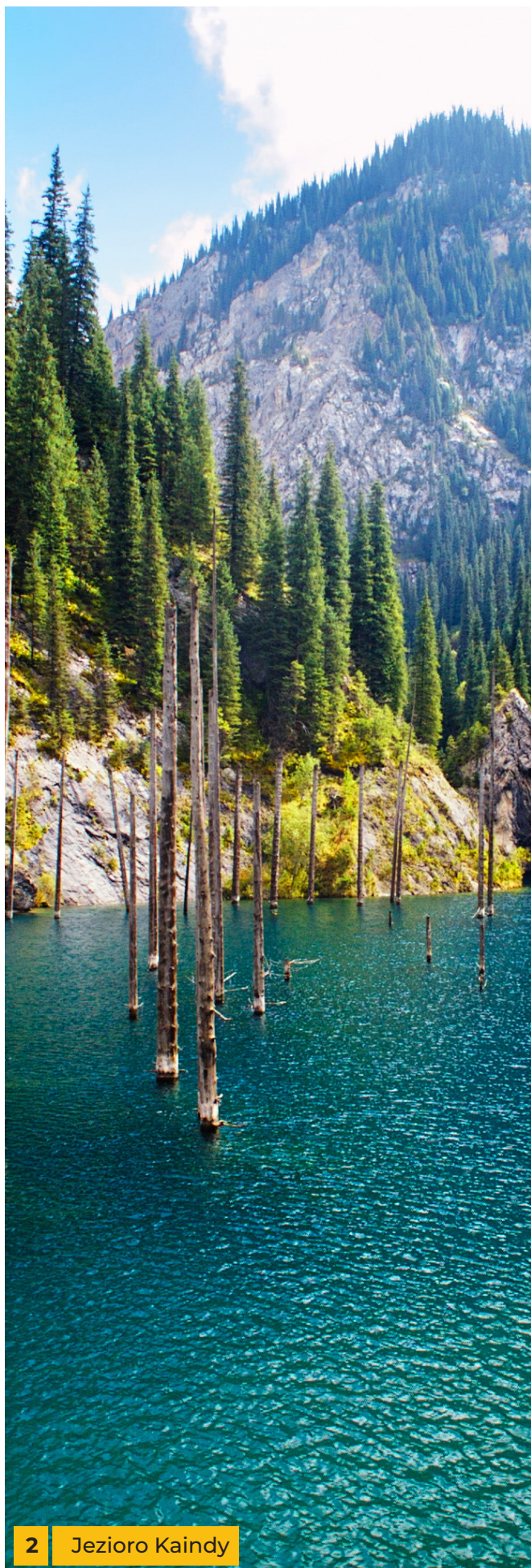
Podczas jazdy konnej, oddychając słodkim leśnym powietrzem, podziwiając piękno gór i jezior lodowcowych, doświadczysz ducha nomadów i natury sprzed wieków.

Mocne i wytrzymałe konie poprowadzą Cię górkami ścieżkami, gęstymi lasami, nad spienionymi, huczącymi rzekami i pozwolą galopować po rozległych terenach. Z pewnością na długo zapamiętasz tę przygodę i będziesz wracać do niej myślami dopóty, dopóki znowu nie usiądziesz w siodle. Wycieczki konne, zwłaszcza te długodystansowe, wzmocnią ducha i zahartują Twój charakter.

UDOMOWIENIE KONIA

Przyjęto, że koń towarzyszy człowiekowi już od 5,5 tysiąca lat. Z najnowszych, międzynarodowych badań prowadzonych w Kazachstanie wynika, że miejscowa kultura Botai zamieszkująca ziemie Północnego Kazachstanu używała koni cały tysiąc lat wcześniej. To ważne odkrycie, bowiem udomowienie konia oznaczało dla ludzkości skok cywilizacyjny umożliwiając transport towarów, czy ułatwiając polowanie. Konie zaczęto wykorzystywać również w rolnictwie. Rewolucją było w szczególności odkrycie jazdy wierzchem. Zdaniem naukowców właśnie dzięki temu stepy euroazjatyckie, będące dotychczas nieprzebytą i naturalną barierą dla ludzi, stały się szlakiem wędrówek.

2 Jezioro Kaindy

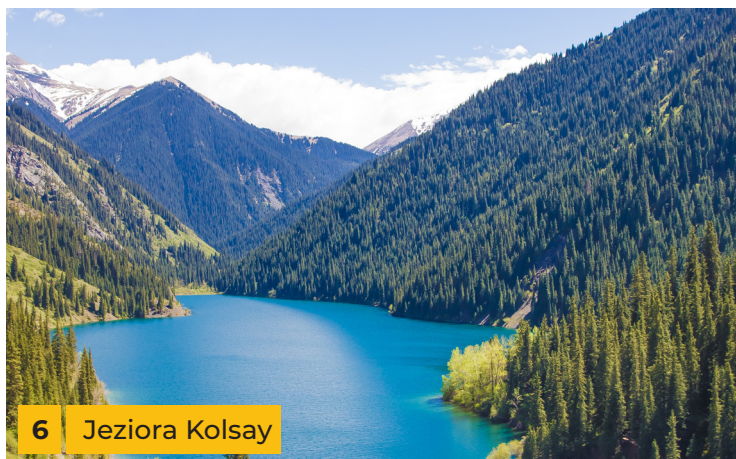
3 Góry Zajlijskiego Ałatau

4 Dżajlau

5 Burabay

6 Jeziora Kolsay

JAK OSWOIĆ DRAPIEŻNEGO PTAKA?

OSWAJANIE GO JEST DŁUGIM PROCESEM

Trzeba przyznać, że współcześnie widok berkutchi, czyli mężczyzny trzymającego jastrzębia na ramieniu podczas jazdy konnej, robi piorunujące wrażenie.

Patrząc jak myśliwy i jego ptak współpracują, jak wielki jastrząb lub sokół okrąża step w wolnym locie goniąc zdobycz, a następnie wraca na ramię swojego pana, trudno uwierzyć, że jest jeszcze miejsce na ziemi gdzie taka harmonia człowieka i dzikiej natury jest możliwa. Jednak za tą zapierającą dech w piersiach sceną kryje się wiele lat ciężkiej pracy.

Z HISTORII

„Polowanie z wykorzystaniem zwierząt łowczych (charty, gepardy, ptaki) uprawiano na stepach eurazjatyckich niemal od zawsze - dowodzą tego wykopaliska archeologiczne i starożytne rękopisy opowiadające o domostwach nomadów”- pisze w jednej ze swoich publikacji poświęconej ptakom łowczym Assylkhan Artykpayev, historyk, biolog, ekspert ds. łowiectwa.

W średniowieczu polowanie z ptakami było przywilejem zarezerwowanym dla pałaców monarszych. Stopniowo ten rodzaj polowania został szeroko rozpowszechniony wśród szlachty wielu państw w Europie i Azji.

Ptaki łowcze zawsze były bardzo cenione - jastrząb lub sokół uważane były za ptaki święte, dlatego przypadkowa osoba nie mogła się nimi zajmować. W dawnych czasach, aby przygotować ptaka do przyszłych polowań, ludzie obserwowali gniazdo od momentu składania jaj. Kusbegi (sokolnicy) wiedzieli, że wszechstronny rozwój pisklęcia może nastąpić tylko pod skrzydłem rodzicielskim. Żyli więc w pobliżu gniazd, aż do chwili, gdy pisklęta zaczęły je opuszczać. Dzięki temu mieli wystarczająco dużo czasu, aby poznać cechy biologiczne i nawyki drapieżników w ich naturalnym środowisku.

KUCHNIA KAZACHSKA: TRADYCYJNE DANIA, KTÓRYCH MUSISZ SPRÓBOWAĆ W KAZACHSTANIE

@ black.official.kaz

Wejście tylko na chwilę w progi gościnnego, kazachskiego domu kończy się zazwyczaj zaproszeniem do stołu, a biesiadowanie rozpoczyna się poczęstunkiem z aromatycznej czarnej herbaty, do której podaje się np. placuszki, kajmak, masło, suszone owoce, orzechy, słodycze.

Podstawą żywienia Kazachów jest bez wątpienia mięso, a najpopularniejszym daniem jest beszbarmak (dosł. pięć palców). To gotowana konina lub baranina podawana z kawalczkami ciasta, także gotowanymi w bulionie, duszoną cebulą oraz obficie posypana koprem i natką pietruszki.

Beszbarmak serwuje się na dużym półmisku, podając do niego specjalne placuszki ak-nan, a do czarek nalewa się bulion. Sposób podania i spożywania potrawy, niezmienny od wieków, poza wymiarem praktycznym, jest pielęgnowaniem istotnej dla nomadów wartości jaką jest poczucie wspólnoty.

Szczególny charakter przygotowania popularnych dań kuchni kazachskiej wynikał z potrzeby zachowania wszystkich właściwości pożywienia i wydłużenia okresu jego przechowywania. Wiadomo, że wędzenie jest jednym z najstarszych sposobów przetwarzania mięsa. Stąd właśnie popularność SUR ET - wędzonej wołowiny i suszonych ryb - doskonałej przekąski, którą można było przechowywać bez lodówki przez długi czas, a zawarte w niej białka i mikroelementy wzmacniały organizm w ekstremalnych sytuacjach, które składały się na codzienność kazachskich pasterzy.

Do czasu zmiany trybu życia na osiadły, głównym źródłem pożywienia Kazachów było mięso i produkty mleczne stanowiące do 80% całkowitej diety. Aby urozmaicić tak ścisłe menu, koczownicy starali się stosować w pożywieniu absolutnie wszystko, co zwierzę może dać - mięso, tłuszcz, narządy wewnętrzne i oczywiście mleko. Popularnym daniem kuchni kazachskiej jest kuyrdak tj. gorąca tłusta pieczeń z baranich wątróbek, nerek, serca, płuc i tłuszczu.

DLACZEGO NIE WODA?

Mądrzy przodkowie narodu kazachskiego, wolni stepowi koczownicy wiedzieli, że najlepszym sposobem na zaspokojenie pragnienia w gorących promieniach słońca był łyk sfermentowanego napoju mlecznego, który nie tylko doskonale gasił pragnienie, ale także zaspokajał głód, odżywiał ciało w białko i witaminy, co było szczególnie cenione w warunkach długich, męczących wędrówek.

Znany na całym świecie kumys może nieco zaszumieć w głowie. Otrzymuje się go ze świeżego kobyłego mleka, zakwaszonego w dużych skórzanych bukłakach, i słynie ze swej mocy leczniczej, a poza tym wzmacnia odporność. Jest jedynym napojem alkoholowym (poza miodem pitnym), który mogą pić muzułmanie, nie popadając jednocześnie w konflikt z prawami Koranu.

Inne bardzo popularne w Kazachstanie mleczne napoje serwowane przy każdej okazji to ajran, przyrządzany na bazie jogurtu (katyku), i szubat, czyli kwaśne mleko wielbłądzie.

A NA DESER SŁODKI IRIMSHIK

Jest to prosty, ale smaczny posiłek – słodki twaróg z dodatkiem różnych składników. W niektórych regionach Kazachstanu dodają miód, w innym cukier i dżem. Słodki twaróg należy przechowywać w lodówce, ponieważ jest to nietrwały produkt o krótkim okresie przechowywania.

MIASTO NUR - SUŁTAN

Międzynarodowa organizacja UNESCO przyznała Nur - Sułtan status „Miasta Pokoju”. To kwitnące nowoczesne miasto o wysokim komforcie życia i poziomie usług. Nur - Sułtan jest niezwykle dzięki wyjątkowej architekturze. Bajterek to pomnik o wysokości 97 metrów z wieżą widokową. Wysokość wieży symbolizuje rok, w którym Nur - Sułtan został ogłoszony stolicą. Taras widokowy otwiera zapierający dech w piersiach widok na nowe miasto.

Nur -Alem

Bajterek

Khan Shatyr

Pałac Niepodległości

Pałac Pokoju i Harmonii

Nur Alem („Świetlisty Świat”) to największy na świecie budynek sferyczny o średnicy 80 metrów i wysokości 100 metrów. W 2017 r. w Nur - Sułtan odbyła się międzynarodowa wystawa EXPO 2017. Zbudowano wówczas kompleks pawilonów wystawowych dla ponad 100 krajów, które w niej uczestniczyły, a Nur Alem był centralnym punktem wystawy. Nur Alem pozostaje otwarty dla zwiedzających jako jedyne na świecie muzeum energii przyszłości.

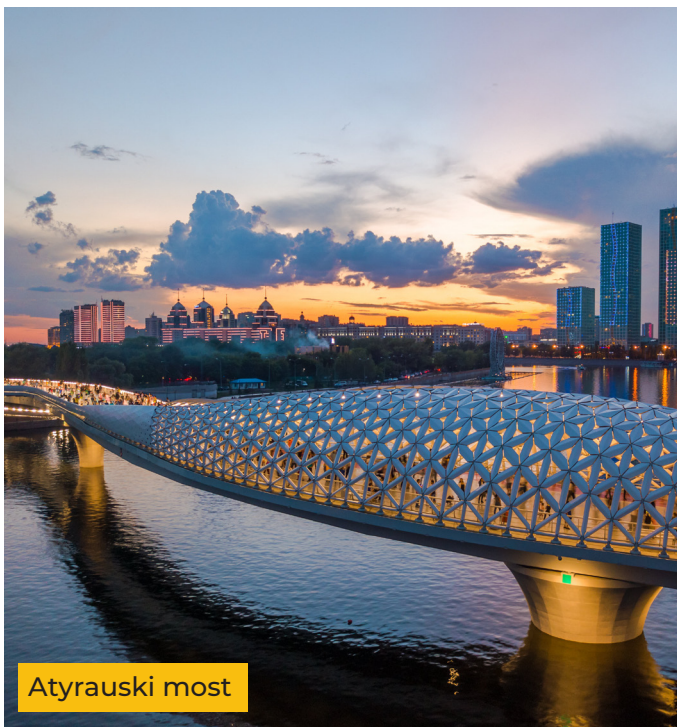
Pałac Niepodległości łączy kazachską tradycję, piękno i użytkowość. Na uwagę zasługuje szczególnie sposób wkomponowania w nowoczesną bryłę kerege (drewniana konstrukcja ścian jurty). Całkowicie otwarta przestrzeń głównej sali pozwala pomieścić 3 tys osób i aranżować ją modułowo. Dzięki temu to właśnie tutaj odbywają się najbardziej prestiżowe wydarzenia w Nur- Sułtan.

Pałac Pokoju i Harmonii to niezwykle budynek, uderzający swoim rozmachem i oryginalnością. To arcydzieło, zaprojektowane przez Normana Fostera, jest symbolem jedności i przyjaźni 130 grup etnicznych mieszkających w Kazachstanie.

Muzeum Narodowe Republiki Kazachstanu jest najmłodszym i zarazem największym muzeum w Azji Środkowej. Budynek przyciąga niezwykłą architekturą oraz bogatą kolekcją eksponatów prezentujących historię, dziedzictwo kulturowe i osiągnięcia Kazachstanu.

Meczet Hazret Sułtan

Atyrauski most

Monument Kazakh Eli

AŁMATY – MIASTO JABŁEK

Medeo to legendarny lodowy tor łyżwiarski, nazywany „kuźnią rekordów”. Ten malowniczy punkt orientacyjny, słusznie nazywany perłą Ałmaty, położony jest nad miastem na wysokości 1692 metrów, co czyni go najwyższym lodowiskiem na świecie i jedną z najważniejszych atrakcji Ałmaty. Łagodny klimat, optymalny poziom nasłonecznienia i komfortowe ciśnienie atmosferyczne miejsca sprawiają, iż Medeo przyciąga entuzjastów aktywnego wypoczynku.

Ośrodek narciarski Shymbulak znajduje się tuż za miastem na wysokości 2260 m. n.p.m. Tutaj miłośnicy białego szaleństwa znajdą wszystko czego trzeba do szczęścia: łagodne stoki dla początkujących, długie trasy dla zaawansowanych narciarzy, stoki FIS dla narciarzy zjazdowych, half-pipe dla snowboardzistów oraz ekstremalne trasy dla profesjonalistów.

Góra Kok-Tobe sięgająca wysokości 1100 metrów nad poziomem morza to jedno z najpiękniejszych miejsc w mieście. Malowniczo położona na tle ośnieżonych szczytów Alatau, na zielonym wzgórzu Kok-Tobe, wieża telewizyjna jest wizytówką Ałmaty. Kolejka linowa łączy centrum miasta i szczyt Kok-Tobe ze wspaniałą panoramą gór i miasta, parków rozrywek i restauracji.

Góra Kok-Tobe

Shymbulak ośrodek narciarski

Lodowisko Medeo

7 CUDÓW ARCHITEKTONICZNYCH W KAZACHSTANIE

Jednym z głównych powodów, dla których turyści odwiedzają Kazachstan jest dziewicza przyroda obfitująca w cuda natury. Nie mniej interesujące jest dziedzictwo architektoniczne Kazachstanu. Poniżej przedstawiamy najbardziej niesamowite konstrukcje budowlane Kazachstanu powstałe w epoce gliny, drewna i kamienia, a także zbudowane współcześnie przy użyciu betonu, stali i szkła.

JURTA (TRADYCYJNY PRZENOŚNY DOM KAZACHÓW)

Architektura jest bogatą skarbnicą informacji o kulturze grup etnicznych. Wczesna historia jurty sięga XII wieku p.n.e., a koczownicze mieszkanie, jakie znamy dzisiaj, ostatecznie uformowało się na początku XIX wieku. Podobnie jak dawniej, jurta jest dziś niezbędnym elementem w życiu współczesnych hodowców – pasterzy w Kazachstanie, Mongolii i Kirgistanie. Główny sekret jej wielowiekowej popularności tkwi w wygodzie, prostocie i praktyczności: do jej transportu wystarczą dwa konie lub jeden wielbłąd. Konstrukcja może utrzymać nacisk do dwóch ton. Wołokowe pokrycie z wełny nie przepuszcza deszczu. Latem w jej środku panuje przyjemny chłód, a zimą ciepło. To ważne z uwagi na duże amplitudy temperatur między latem a zimą w Kazachstanie.

DLACZEGO JURTA JEST OKRĄGŁA?

Jurta budowana jest na planie geometrii koła. Naukowcy ustalili, iż koczownicy wybrali okrągły kształt jurty z powodów klimatycznych. W stepie często występują silne wiatry i huragany. Symetryczny, okrągły szkielet jurty daje konstrukcji siłę, która pozwala oprzeć się nawet najtrudniejszym warunkom. Współcześni fizycy i budowlancy potwierdzają, że okrągłe budynki są bardziej wytrzymałe i pojemne niż czworokątne.

KHAN SHATYR

Nur - Sułtan - stolica Kazachstanu, poza głównym, najbardziej znanym przykładem architektury, za który uchodzi Bajterek, imponuje wieloma nowoczesnymi, okazałymi budowlami. Szybki i dynamiczny rozwój miasta pociągnął za sobą wysyp monumentalnych i majestatycznych obiektów o odważnym designie, takich jak Khan Shatyr. Nazwa ta w tłumaczeniu z języka kazachskiego oznacza „Chan wśród namiotów”. Niezwykły namiot o wysokości 150 metrów wykonany jest z innowacyjnych materiałów, które chronią jego wnętrze przed gorącem i silnymi mrozami, tworząc w nim komfortowy mikroklimat. Unikatowy budynek realizuje ideę wiecznego lata na ziemi.

Khan Shatyr to arcydzieło nowoczesnej architektury, które wyróżnia się odmiennością nie tylko wśród budynków współczesnego Nur- Sułtan. Khan Shatyr to największe centrum handlowo-rozrywkowe w Azji Środkowej. Obiekt został wymieniony w Księdze Rekordów Guinnessa jako najwyższy namiot na świecie, a magazyn Forbes umieścił go w pierwszej dziesiątce najbardziej ekologicznych budynków świata.

HOTEL KAZACHSTAN

Pod względem architektonicznego rozwoju miasta Ałmaty drugą połowę XX wieku można uznać za eksperymentalną. Jej efektem było powstanie wielu ambitnych i unikatowych struktur, które swoim stylem nawiązują do radzieckiego modernizmu. Na tym tle szczególnie wyróżnia się 25-piętrowy drapacz chmur o wysokości 102 metrów. Uważany przez 32 lata za najwyższy budynek w Ałmaty, powstał mimo iż, ze względu na zagrożenie sejsmiczne, nie wolno było wznosić w stolicy budynków powyżej 12 pięter. Dzięki nowatorskiej metodzie budowy, innowacyjnej jak na okres w którym został wzniesiony, hotel Kazachstan pozostaje do dziś najbardziej odpornym na trzęsienia ziemi budynkiem w Ałmaty. Wieża ze złotą koroną na dachu jest znakiem rozpoznawczym „południowej stolicy” Kazachstanu.

4 MAUZOLEUM AHMEDA CHODŻY YASSAWIEGO I GROBOWIEC ARYSTANA-BABY

Miasto Turkiestan słynie z pięknych zabytków architektury i bywa nazywane także drugą Mekką. Najwspanialszą z jego budowli jest mauzoleum Chodży Ahmeda Yassawiego - wielkiego poety, sufickiego mistyka i filozofa, który żył w latach 1106-1166. Nie można jednak nie wspomnieć o grobie-mauzoleum Arystana-Baby. Według źródeł historycznych Arystan-Baba był nauczycielem Ahmeda Yassawiego.

Na cześć zwycięstwa nad Złotą Hordą wielki emir Tamerlan postanowił wznieść lśniący budynek, który stał się mauzoleum świętego Chodży Ahmeda Yassawiego. W środku miasta Yassy (dawna nazwa Turkiestanu) powstała bezprecedensowa konstrukcja, do zbudowania której finansowo przyczynili się zamożni mieszkańcy miasta. W niewytłumaczalny jednak sposób ściany jej uległy zniszczeniu. Według legendy Tamerlan miał sen, w którym Ahmed Yassawi poprosił go, aby najpierw zbudował mauzoleum dla jego nauczyciela. Tamerlan wzniósł więc monumentalną świątynię na miejscu małego dwuizbowego mauzoleum zbudowanego w XII wieku przez wyznawców Arystana-Baby. Grobowiec Arystana-Baby wielokrotnie ulegał zniszczeniu z powodu niesprzyjających warunków pogodowych i był restaurowany. W 1971 r. ze środków mieszkańców miasta został odbudowany z wypalanej cegły. Jedynym oryginalnym elementem budowli z epoki Tamerlana są starożytne rzeźbione kolumny, które są w nim starannie przechowywane.

5 PODZIEMNY MECZET

Podziemny Meczet Beket Ata znajduje się w pobliżu miasta Aktau, na terenie Oglandy. Jego główną cechą architektoniczną jest fakt, że został wykuty w skale. Meczet to znacznie więcej niż jaskinia. To w istocie świątynia składająca się z kilku wykutych w skale pomieszczeń. Ściany meczetu zdobią napisy w języku arabskim i perskim. Pustelnik Beket, będący budowniczym Meczetu, zbudował za życia cztery takie świątynie w Kazachstanie. Każdego roku tysiące wiernych przybywają, by się w nich modlić.

KATEDRA WNIEBOWSTĄPIENIA

To znane na całym świecie miejsce kultu religijnego znajduje się w mieście Ałmaty. Cerkiew została zbudowana z drewna. Dzięki zastosowaniu unikalnej technologii powstała praktycznie bez użycia gwoździ. Katedra Wniebowstąpienia Rosyjskiego Kościoła Prawosławnego jest jednym z ośmiu najwyższych budynków na świecie wykonanych z drewna. Wnętrze świątyni zdobią rysunki, sztukaterie i ozdoby kute nadające temu świętemu miejscu szczególnie blask.

Ważną częścią historii miasta jest fakt, że ta wyjątkowa katedra otworzyła swoje podwoje dla parafian w 1907 roku, a zaledwie w trzy lata później miasto nawiedziło trzęsienie ziemi niszcząc prawie wszystkie budynki wokół niej. Katedra była jednym z nielicznych, które nie uległy uszkodzeniu w następstwie niszczycielskiego żywiołu. Dziś w świątyni odbywają się codzienne nabożeństwa dla setek chrześcijan, a sama katedra uznawana jest za unikalny zabytek w skali świata.

WIEŻA TELEWIZYJNA KOK-TOBE

Wieża telewizyjna Kok-Tobe została zbudowana w celu wykonywania prostych zadań technicznych, ale unikalny projekt architektoniczny i wysokość konstrukcji sprawiły, że stała się ona symbolem miasta Ałmaty. Podczas jej budowy zastosowano innowacyjne, jak na tamte czasy, metody konstrukcyjne. Dość wspomnieć, że w celu zapewnienia stabilności 372-metrowej wieży na gliniastej ziemi zbudowano betonowy fundament o wadze 45 tysięcy ton. Pomimo, że całkowita waga wieży wynosi 50 tysięcy ton, dzięki systemowi tłumików wahadłowych, opiera się ona silnym podmuchom wiatru i ma wysoką odporność sejsmiczną. Wieża telewizyjna zajmuje drugie miejsce w Kazachstanie oraz 14 na świecie w rankingu najwyższych konstrukcji.

NAJPOPULARNIEJSZE KIERUNKI TURYSTYKI ZIMOWEJ W KAZACHSTANIE

Burabay

Zima w Kazachstanie należy do szczególnie urokliwych. Turyści odwiedzający kraj o tej porze roku mogą korzystać z licznych aktywności na łonie dzikiej i pięknej natury. Zima to również dobry czas na zwiedzanie kazachstańskich miast. Obfity śnieg i świąteczny nastrój tworzą magiczną atmosferę.

BURABAY

Najbliższym zimowym kierunkiem podróży z Nur-Sułtanu i prawdopodobnie najczęściej odwiedzanym jest Burabay - jezioro otoczone parkiem narodowym o tej samej nazwie i urokliwa mała wioska położona nad jego brzegiem.

Burabay to niezwykle miejsce, które zadowoli miłośników aktywnego wypoczynku i sportu, jak również tych, którzy cenią sobie nade wszystko wakacyjny relaks i leniuchowanie w pięknych okolicznościach przyrody. Spośród licznych atrakcji, które oferuje Burabay możemy wybierać między łowieniem ryb spod lodu zamrożonego jeziora, jazdą na nartach, snowboardzie czy łyżwach lub też przejażdżką skuterem śnieżnym po malowniczej okolicy.

AŁMATY

Amatorom białego szaleństwa Kazachstan oferuje wspaniałe kurorty narciarskie w górskich rejonach. Słynny Shymbulak Ski Resort znajduje się jedynie 25 minut jazdy od centrum Ałmaty - dawnej stolicy i największego miasta kraju. Można do niego dojechać kolejką linową (do lodowiska Medeo) lub miejskim autobusem elektrycznym. Ośrodek oferuje możliwość jazdy na nartach i snowboardzie. Poszukiwacze ekscytujących wrażeń mogą tutaj także spróbować paralotniarstwa i snowtubingu. Oprócz stoku Shymbulak w Ałmaty istnieje wiele innych, mniej popularnych, ale pięknych tras, takich jak: Yelik Sai, Ałmatau, Ak-Bulak, Lesnaya Skazka i Tabagan.

WSCHODNI KAZACHSTAN

Kolejnym obowiązkowym kierunkiem dla miłośników narciarstwa są kurorty Wschodniego Kazachstanu. Szusowanie na otoczonych dziewiczą przyrodą i magicznymi krajobrazami stokach w kurortach Nurtau i Altay Alps to niezapomniane wrażenie.

WĘDKARSTWO

Miłośnicy wędkowania mogą wybierać spośród jezior i zbiorników wodnych, gdzie można uprawiać wędkarstwo podlodowe. Jest to nie tylko świetny sposób sprawdzenia swojej wytrzymałości, ale także niezwykle doświadczenie. Największe kazachstańskie jezioro Bałchasz, rzeki Ile, Yessil, a także zbiornik wodny Kapshagaj - to tylko niektóre z licznych, godnych polecenia miejsc.

Zhazira Dyussebekova, The Astana Times

Ałmaty

Shymbulak ośrodek narciarski

Wschodni Kazachstan, góra Bielucha

Łowienie w przeręblu

HISTORIA

Już ojciec historii Herodot wspominał, że za morzem Kaspijskim mieszkają koczownicy, którzy noszą szpiczaste czapki i piją napój z mleka kobyły. Wiadomo, że od czasów starożytnych terytorium kazachskie było zamieszkiwane przez koczownicze i półkoczownicze plemiona trudniące się pasterską hodowlą bydła, które już wówczas tworzyły pierwsze organizmy państwowe. To z nich powstały twory państwowe plemion Saków, Wusunów, Kangły, a największym z nich było imperium Hunów. Zgodnie z wiedzą popularyzowaną przez kazachską naukę historii pierwsze związki państw i państwa, pojawiły się na terytorium Kazachstanu w epoce wczesnego żelaza, a powstanie Chanatu Kazachskiego w 1465 r. uznaje się za początek nowożytnej państwowości Kazachstanu.

CIEKAWOSTKA HISTORYCZNA

BENEDYKT POLAK

Nie wszyscy wiedzą, że przed Marco Polo do krain Dalekiego Wschodu dotarło dwóch franciszkanów: Giovanni da Pian del Carpine i Benedykt Polak. Pierwszy był włoskim posłem papieża Innocentego IV, a drugi - polskim tłumaczem z Wrocławia. Obaj byli przedstawicielami specjalnej misji do chana mongolskiego, na którą w 1245 roku wysłał ich papież. O tej właśnie wyprawie mnich Benedykt Polak napisał sprawozdanie pod tytułem: Historia Tartarorum, które długo pozostawało poufnym papieskim dokumentem. Dokument po raz pierwszy opublikowano dopiero w 1839 roku w Paryżu pod tytułem: BENEDYKT POLAK - Z EUROPY DO AZJI PRZEZ KAZACHSTAN (1245-1247).

PAŃSTWOWE SYMBOLE KAZACHSTANU

FLAGA

Flaga Kazachstanu łączy w swej bogatej symbolice, spajającej prawną tradycję i współczesność, najważniejsze idee niepodległego państwa. Jednolita, błękitna barwa tła, nawiązując skojarzenie z bezkresnym, czystym niebem, ma w tutejszej kulturze głębokie znaczenie symboliczne. Błękit oznacza pokój i pomyślność, a jednokolorowe tło – jedność. Złote elementy – słońce, orzeł i ornament – niosą w sobie przekaz o dostatku, sile i wolności oraz zgodnym etniczno-kulturowym współistnieniu narodu kazachstańskiego. Szybujący pod słońcem berkut – wielki orzeł – uosabia siłę państwa i jego niezależność, dążenie do wzniosłych celów i bezpiecznej przyszłości. Boczny ornament - baranie rogi symbolizują kulturę i tradycję narodu Kazachstanu.

GODŁO

Godło Kazachstanu nawiązuje do wielowiekowego dziedzictwa narodu. Centralnym elementem misternej kompozycji jest wizerunek szaryraku (szczytowa część dachu jurty), od którego na wszystkie strony w postaci słonecznych promieni rozchodzą się uyki (podpórki namiotu). To symbol wspólnego domu i wspólnej ojczyzny dla wszystkich narodów zamieszkujących Kazachstan.

ZŁOŻA NATURALNE I GOSPODARKA

W Kazachstanie występuje aż 99 ze 105 istniejących pierwiastków chemicznych. Bazę zasobów mineralnych kraju tworzy ponad 5 tysięcy złóż. Kazachstan zajmuje pierwsze miejsce na świecie pod względem ilości pokładów cynku, wolframu i barytu, drugie pod względem rezerw srebra, ołowiu i chromitów, szóste pod względem złota. Kraj ma również znaczne zasoby ropy (zajmuje 9 miejsce na świecie) i gazu. Kazachstan jest jednym z dziesięciu wiodących światowych eksporterów zbóż i jednym z liderów w eksporcie mąki. 70% gruntów ornych na północy zajmują zboża i uprawy przemysłowe - pszenica, jęczmień, proso. Na południu kraju uprawia się ryż, bawełnę i tytoń. Jednym z wiodących obszarów rolnictwa jest hodowla zwierząt. Poza eksploatacją surowców, rolnictwem i produkcją spożywczą wśród priorytetowych branż należy wymienić przemysł naftowy i petrochemię, agrochemię i chemię dla przemysłu, przemysł maszynowy, hutnictwo, w tym metali kolorowych, a także produkcję materiałów budowlanych.

WARTO INWESTOWAĆ W KAZACHSTANIE

Jedną z zalet rynku kazachstańskiego jest geograficzna bliskość niezwykle pojemnych rynków zbytu państw Azji Środkowej, Zachodnich Chin oraz Rosji z potencjałem przekraczającym 500 milionów konsumentów.

W 2018 r. wartość eksportu Kazachstanu wyniosła 61 mld USD, w tym 62% destynacji wywozu stanowiły kraje Unii Europejskiej.

Do państw Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej (EAUG) Kazachstan wyeksportował 10% towarów.

Euroazjatycka Unia Gospodarcza to wspólnota gospodarcza powołana 29 maja 2014 roku (traktat o powołaniu wszedł w życie 1 stycznia 2015 r.) przez trzy państwa założycielskie: Białoruś, Kazachstan i Rosję, do której dołączyły Armenia oraz Kirgistan. W maju 2018 roku status obserwatora EAUG uzyskała Mołdawia. EAUG podpisała umowy o strefie wolnego handlu m.in. z Chinami, Wietnamem, Iranem, Singapurem i Serbią, a obecnie prowadzi również rozmowy z Kubą, Egiptem, Tajlandią, Mongolią, Indiami oraz Izraelem. Wśród ponad 50 państw zainteresowanych współpracą z krajami EAUG są m.in.: Węgry, Kambodża, Laos, Pakistan, Peru, Korea Południowa, Tunezja, Chile, Japonia, Indonezja i inne.

W eksporcie Kazachstanu poza Euroazjatycką Unię Gospodarczą EAUG przeważają towary paliwo-wo-energetyczne (76%) oraz metalurgiczne (12%). Wartość importu Kazachstanu w tym samym roku osiągnęła 32,5 mld USD, w tym 41% przywozu pochodziło z krajów EAUG, a 21% z państw UE.

Polityka gospodarcza Kazachstanu jest ukierunkowana na tworzenie atrakcyjnych warunków dla inwestorów zagranicznych przy jednoczesnym zwiększaniu produkcji krajowej. W imieniu rządu Kazachstanu inwestorów zagranicznych wspiera Narodowa spółka „Kazakh Invest”, a kolejna instytucja - Centrum Obsługi Inwestorów świadczy na ich rzecz usługi publiczne jak np. porady prawne w kwestiach inwestycyjnych. O interesy zagranicznego biznesu w Kazachstanie dba ponadto specjalnie powołany Rzecznik Inwestycyjny.

W Kazachstanie kapitał zagraniczny przyciąga 12 specjalnie utworzonych stref ekonomicznych. Wśród dostępnych preferencji fiskalnych warto wspomnieć o możliwościach skorzystania z 0 % podatków np. dochodowego od osób prawnych, ale także na grunt oraz podatku od nieruchomości i podatku społecznego (w przypadku podatku społecznego przez 5 lat) oraz zwolnienia z podatku Vat. Niemalą zachętą jest możliwość bezpłatnego korzystania z działek w Specjalnych Strefach Ekonomicznych (SSE) przez cały okres prowadzenia działalności na ich obszarze, a ponadto uproszczonej procedury zatrudnienia pracowników zagranicznych. Importujący towary na terytorium specjalnych SSE w Kazachstanie oraz eksportujący z SSE do Unii Celnej są zwolnieni z obowiązków celnych. Z możliwości, które stwarzają SSE skorzystało już wiele polskich firm.

Całkowita wartość wymiany handlowej Polska – Kazachstan w 2019 roku wyniosła 1835,4 milionów EUR (-7,5% w porównaniu z 2018 r.), w tym import z Kazachstanu do Polski wyniósł 1302,0 mln EUR (-15,7%), a eksport z Polski do Kazachstanu osiągnął 533,4 mln EUR (+21,0%).

Kazachstan jest obecnie najważniejszym partnerem gospodarczym Polski w Azji Centralnej. Poza tradycyjnie obecnymi w Kazachstanie polskimi inwestycjami z takich sektorów jak farmacja, materiały budowlane i energetyka pojawiają się też nowe z takich obszarów jak np. zagospodarowanie odpadów energetycznych, IT, elementów światłowodowych, ale także maszyn rolniczych i przetwórstwa spożywczego. Placówki ekonomiczne, handlowe i dyplomatyczne w Polsce i Kazachstanie to m.in.: Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Nur-Sułtan, Ambasada Republiki Kazachstanu w Warszawie, Zagraniczne Biuro Handlowe w Kazachstanie Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu, Polsko-Kazachstańska Izba Handlowo-Przemysłowa, Kazakh Invest S.A, Kazakh Ekport S.A.

WWW.
KAZAKHSTAN
.TRAVEL

Zobacz filmy o urokach niezwykłego
Kazachstanu

Zobacz film
o Ałtaju – kolebce
cywilizacji

kazakh
tourism
NATIONAL COMPANY

KONSULAT HONOROWY
REPUBLIKI KAZACHSTANU
w KATOWICACH

Druk publikacji na zlecenie Konsulatu Honorowego Kazachstanu
w Katowicach www.kaz.katowice.pl dzięki uprzejmości qaztourism.kz